

ЛИТЕРАТУРЕНЪ КАЛЕНДАРЪ,

Погледъ на наша-та литература.

Духовний животъ на всеѣки народъ са проявява чрѣзъ негова-та литература, коя-то въ широкъ смисль на дума-та е сбора отъ всички-тѣ уметвенни произведения на този народъ. Споредъ това литература-та е огледало за стѣпена на уметвенний напрѣдакъ и нравственно-то развитие на народи-тѣ, както за различни епохи отъ сѣществование-то имъ, така и за цѣлий имъ животъ изобщо. Онези народи, кои-то наричаме образовани и просвѣтени, тѣхний-тѣ умъ е произвелъ голѣми уметвенни богатства; тѣхна-та литература е пжлна съ всеѣкакъвъ родъ уметвенни произведения. Още по-чудно е като погледнемъ уметвенно-то богатство на нѣкои отъ просвѣтени-тѣ народи, неволно преминува презъ умъ-тѣ на чело-вѣка, че за да постигне тово уметвенно нѣщо, потребни сѣ биле цѣли вѣкове на уметвенна работа, само тѣй можемъ да си изяснимъ, кога и какъ е можалъ тѣхний умъ да принесе толкова обилень плодъ за тѣхни-тѣ богати литератури. А още по-забѣлѣжително е това, че безъ да глѣда на голѣми-тѣ свои богатства, умъ-тѣ на просветени-тѣ хора, постоянно работи и са напруга на нови трудове, на нови изучения и открития — постоянно богатѣе.

Литература-та на сѣки просвѣтенъ народъ са е обработвала, може би, непрѣстанно отъ време-то-на появение-то на неговата писменность; но при все това и тя си има свои епохи на развитие, знаменитость, богатство и слава, сѣхотвѣствено съ живота на този народъ. Знаменитость-та на литература-та сѣхстои въ по-голѣма-та нейна оригинальность; богатство-то ѣ обема освенъ това и така нарѣчена-та заимствована часть отъ чужда литература; а слава-та въ прѣвосходство-то на уметвенни-тѣ оригинални народни творения. Тѣзи сѣ прѣимуществата, за кои-то са стремятъ просвѣтени-тѣ умове да придобиятъ на свои-тѣ уметвенни произведения; тѣзи сѣ причини-тѣ кои-то са повдигнали онази вѣкова борба въ международний-тѣ духовень животъ въ поле-то на образование-то и просвѣщение-то.